

N:o 16.

Ank. till Riksd. kansli den 5 februari 1901, kl. 12 midd.

Utlåtande, angående riksgäldskontorets förvaltning under den tid, som förflutit, sedan ansvarsfrihet senast tillerkändes fullmäktige i nämnda kontor.

(R. A.)

Sedan statsutskottet tagit kännedom om den af Riksdagens år 1900 församlade revisorer afgifna berättelse om granskningen af riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning, hvilken berättelse till utskottet remitterats och bland kamrarnes ledamöter i tryck utdelats, samt genomläst de protokoll, hvilka blifvit hos fullmäktige i riksgäldskontoret förda efter den 27 september 1900, med hvilken dag revisorernas protokollsgranskning slutade, till och med den 18 januari 1901, å hvilken dag fullmäktiges berättelse till innevarande års Riksdag blifvit afgifven, får utskottet nu meddela yttrande med anledning af berörda, sålunda verkställda granskning.

1:o.

Angående skilnaden mellan statens utgifter för jernväglån och statens inkomster dels af behållna trafikmedel, dels af enskilda jernvägsaktiebolags annuitetslikvider.

- Till fullföljande af de i ofvan angifna afseende af föregående Riks-Bih. till Riksd. Prot. 1901. 4 Saml. 1 Afd. 14 Häft. (N:o 16)

dagars statsutskott lemnade uppgifter får utskottet för det senast tilländagångna året 1900 meddela följande siffror:

Af riksgäldskontoret utbetald ränta å de fonderade statslånen		kr. 10,905,281: 41
Med anledning deraf, att i denna post ingår ränta dels å medel, som upplånats för odlingslånefondens räkning och till fortsatt utveckling af statens telefonväsende, dels ock å den del, 25 millioner kronor, af valutan för 1899 års statslån, som ståtts till riksbankens förfogande, bör från ofvan utförda räntepost afdragas:		
af statskontoret inbetald ränta å försträckningar till odlingslånefonden	kr. 177,969: 43	
af telegrafverket betald ränta å lyftade medel för utveckling af statens telefonväsende	» 238,198: 96	
af riksbanken erlagd ränta å förberörda 25 millioner kronor	» 1,062,500: —	» 1,478,668: 39
		<u>kr. 9,426,613: 02</u>
Deremot skall härtill läggas ränta		
dels å de i följd af vestkustbanans förvärfvande af staten öfvertagna kommun- och obligationslån	kr. 91,447: 29	
dels ock å den hos staten innestående andel af köpeskillingen för bandelen Örebro —Frövi	» 120,000: —	kr. 211,447: 29
Utvisande dessa summor en statens ränteutgift å upplåningen för jernvägar af		kr. 9,638,060: 31
Enligt gällande amorteringsplaner verkställd kapitalafbetalning å de fonderade statslånen	kr. 2,290,388: 89	
Stadgad afsättning till amortering å dito	» 501,400: —	
	<u>Transport</u>	kr. 2,791,788: 89 kr. 9,638,060: 31

	Transport	kr. 2,791,788:	89	kr. 9,638,060:	31
Kapitalafbetalning å öfvertagna kom-					
mun- och obligationslån	»	43,944:	52	»	2,835,733: 41
Statens hela utgift för jernvägslånen.....				kr. 12,473,793:	72
Till statskontoret levererad behäll-					
ning af trafikinkomster å statens					
jernvägar.....	kr. 7,000,000:	—			
Till riksgäldskon-					
toret inbetald					
ränta å lånen					
till enskilda					
jernvägar*).....	kr. 1,805,492:	07			
Amortering å dito	»	536,758:	40	»	2,342,250: 47
				»	9,342,250: 47
Skilnad, som af andra statsmedel guldits				kr. 3,131,543:	25

Härvid är dock att märka, att å vissa lån till enskilda jernvägsanläggningar för år 1900 upplupit ränta, med hvars erläggande anstånd af Riksdagen medgifvits, men hvilken räntefordran i sjelfva verket utgör ett riksgäldskontorets under året uppkomna tillgodohafvande hos enskilda jernvägar. Detta räntebelopp uppgår till 130,797 kronor 64 öre.

2:o.

• Fullmäktige hafva å sid. 9—14 af sin den 18 sistlidne januari till Riksdagen afgifna, i statsutskottets memorial n:o 1 intagna berättelse meddelat, hvilka då *till betalning förfallna annuitetsbelopp* å de från riksgäldskontoret till kanal- och jernvägsanläggningars utförande samt till byggnader utgifna lån *icke* vid nämnda tid blifvit af vederbörande gäldade. Enligt hvad utskottet inhemtat, har efter berättelsens afgifvande icke inträffat annan förändring i berörda hänseende, än att i afräkning å förfallen ränta för det för förändring och tillbyggnad af elementarläroverksbyggnaden i Skara beviljade statslånet inbetalts 325 kronor.

Till jemförelse mellan förhållandena under de senast förflutna åren vill utskottet här meddela, att riksgäldskontorets fordran för förfallna, men icke verkställda inbetalningar å utgifna lån för enskilda jernvägar, kanal- och slussanläggningar m. m. uppgått till följande belopp, nemligen:

*) Den för år 1900 debiterade räntan utgjorde 1,994,666 kronor 75 öre.

vid början af år 1892	.....	kr.	1,141,074: 60
» » » » 1893	.....	»	1,389,751: 24
» » » » 1894	.....	»	1,749,591: 60
» » » » 1895	.....	»	1,955,930: 41
» » » » 1896	.....	»	2,320,768: 10
» » » » 1897	.....	»	2,486,682: 85
» » » » 1898	.....	»	2,336,180: 09
» » » » 1899	.....	»	1,909,558: 73
» » » » 1900	.....	»	2,031,872: 33
» » » » 1901	.....	»	2,184,776: 46.

3:o.

Hvad i revisorernas berättelse om granskning af riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning blifvit i särskilda afseenden erinradt eller anmärkt har utskottet funnit dels icke vara af beskaffenhet att från utskottets sida påkalla något yttrande, dels hafva medfört åsyftad rättelse; och har utskottet funnit hvad vid läsningen af fullmäktiges protokoll förekommit ej böra föranleda någon utskottets anmälan eller hemställan.

4:o.

Granskningen af fullmäktiges gemensamt med fullmäktige i riksbanken vidtagna åtgärder för utförande af det fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret gemensamt lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af riksdags- och riksbankshus har öfverlemnats till behandling af sammansatt stats- och bankoutskott.

5:o.

Angående ansvarsfrihet för riksgäldskontorets styrelse.

Då utskottet vid den nu verkställda granskningen af riksgäldskontorets styrelse och förvaltning funnit fullmäktige i nämnda kontor hafva med nit och omsorg uppfyllt sitt viktiga och ansvarsfulla kall, tillstyrker utskottet,

att fullmäktige må tillerkännas full ansvarsfrihet för alla beslut och åtgärder, som finnas antecknade i deras protokoll från den 18 januari 1900 till och med den 18 januari 1901.

Stockholm den 5 februari 1901.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
